

Seminarium naukowe
Pomiar kapitału ludzkiego – wyzwania i szanse dla zarządzania organizacją

Pomiar ekonomicznej jakości kompetencji pracowników przedsiębiorstwa

MODEL KL-ARK

prof. dr hab. Anna Karmańska

12 marca 2016

ZAGADNIENIA:

1. Powody myślenia o potrzebie stworzenia modelu KL-ARK
2. Rozumowanie leżące u podstaw konstrukcji modelu KL-ARK
3. Cele weryfikacji przydatności modelu KL-ARK
4. Konceptyjne i techniczne aspekty badania przydatności modelu KL-ARK
5. Walory implementacyjne modelu KL-ARK
6. Dalsze plany związane z modelem KL-ARK

MAIN ISSUES (1/6):

Powody myślenia o potrzebie stworzenia modelu KL-ARK

1. Potrzeba wzbogacania instrumentarium służącego ocenie dokonań przedsiębiorstwa
2. Rosnąca rola zasobów niematerialnych zarówno tych raportowanych jak i nieraportowanych w sprawozdawczości finansowej
3. Zmiany w znaczeniu i naturze rachunkowości zarządczej wywołane ideą zrównoważonego rozwoju i społecznej odpowiedzialności biznesu
4. Nowe propozycje pomiaru dokonań przedsiębiorstwa są ważne, ponieważ różne miary dokonań:
 - łączą działania z celami operacyjnymi i strategicznymi
 - stanowią kluczowe komponenty raportowania zarządczego
 - są użyteczne w argumentowaniu opinii wyrażanych przy podejmowaniu różnych decyzji
5. Zaciekawienie:
 - W jaki sposób można oceniać kompetencje ludzi zatrudnionych w przedsiębiorstwie korzystając wyłącznie ze sprawozdań finansowych?**

MAIN ISSUES (2/6):

Rozumowanie leżące u podstaw konstrukcji modelu KL-ARK

Ramy koncepcyjne modelu KL-ARK obejmują:

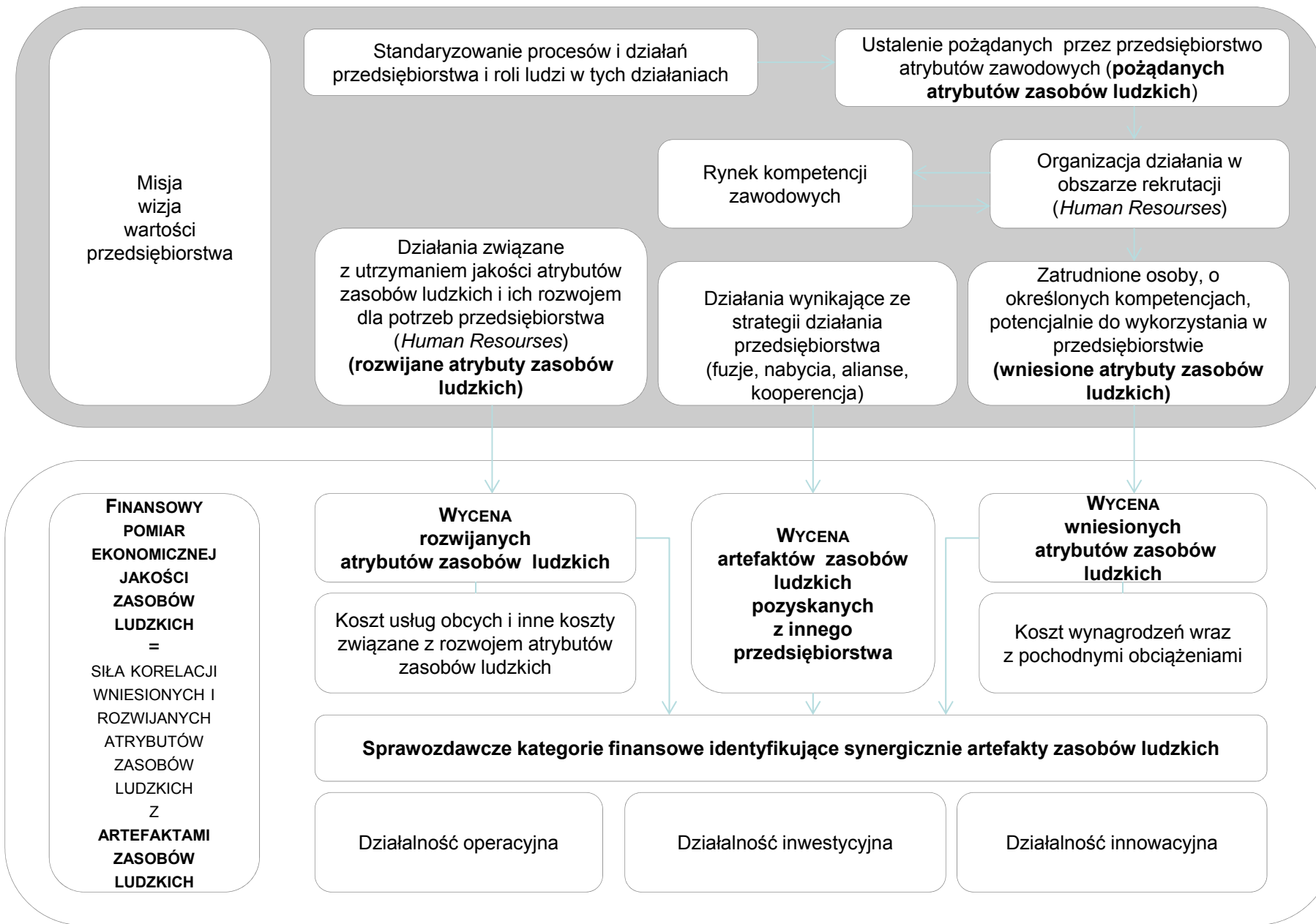
- ❑ **Aksjomat 1:** kategorie finansowe oraz relacje między nimi charakteryzują różne aspekty wartości ekonomicznej kreowanej w przedsiębiorstwie i dlatego świadczyć mogą o **ekonomicznej jakości kompetencji ludzi w tym przedsiębiorstwie zatrudnionych**.
- ❑ **Aksjomat 2: atrybuty** zatrudnionych osób (**kompetencje**) , dzięki wykonywanej pracy przekładają się na **artefakty** (wartości, relacje, dynamiki, czynniki ryzyka) możliwe do odczytania ze sprawozdania finansowego
- ❑ **Założenie 1:** możliwe jest przedstawienie na tle misji, wizji i wartości oraz modelu biznesowego rozumowania odnoszącego się do zarządzania atrybutami zasobów ludzkich w przedsiębiorstwie,
- ❑ **Założenie 2:** możliwe jest wskazanie na kategorie sprawozdania finansowego umożliwiające wycenę atrybutów i artefaktów osób zatrudnionych

MAIN ISSUES (2/6):

Rozumowanie leżące u podstaw konstrukcji modelu KL-ARK

Ramy koncepcyjne modelu KL-ARK obejmują:

- **Założenie 3:** wykorzystując sprawozdawcze kategorie finansowe – wyceniać można:
 - ✓ **wartość atrybutów zasobów ludzkich wniesionych**, tj. pozyskanych stosownie do potrzeb przedsiębiorstwa, zdeterminowanych zamiarami gospodarczymi
 - ✓ **wartość atrybutów zasobów ludzkich kształtowanych**, tj. nakłady ponoszone na dopasowywanie atrybutów zasobów ludzkich wniesionych do przedsiębiorstwa do jego potrzeb
 - ✓ **wartość artefaktów zasobów ludzkich pozyskanych**, tj. nabytych od innych przedsiębiorstw z chwilą zakupu, przejęcia, innej jednostki lub jej zorganizowanej części;
 - ✓ **wartość artefaktów zasobów ludzkich powstających** w przedsiębiorstwie

MAIN ISSUES (2/6):

Rozumowanie leżące u podstaw konstrukcji modelu KL-ARK

1. Model pomyślany został jako narzędzie, które może być ważne w przygotowywaniu tak zwanych zintegrowanych sprawozdań (obowiązkiem tego przygotowania zamierza się obarczyć w dużej mierze służby finansowo-księgowe w przedsiębiorstwie)
2. W modelu KL-ARK, pomiar ekonomicznej jakości zasobów ludzkich przeprowadza się:
 - wskaźnikami elastyczności artefaktów i atrybutów zasobów ludzkich (tzw. **metoda bezpośrednia, finansowa**),
 - siłą korelacji atrybutów zasobów ludzkich z artefaktami zasobów ludzkich (tzw. **metoda pośrednia, statystyczna**) – jeszcze niegotowa.

MAIN ISSUES (3/6):

Cele weryfikacji przydatności modelu KL-ARK

1. Czy model KL-ARK, służący pomiarowi ekonomicznej jakości kompetencji zasobów ludzkich w przedsiębiorstwie, jest koncepcją mającą walory implementacyjne, czy też jest wyłącznie konstrukcją teoretyczną?
2. Czy obowiązkowa sprawozdawczość finansowa jest wystarczającym źródłem informacji koniecznych do zastosowania tegoż modelu?
3. Czy ze stosowaniem modelu KL-ARK wiążą się jakieś ograniczenia lub postulaty?

MAIN ISSUES (4/6):

Koncepcyjne i techniczne aspekty badania przydatności modelu KL-ARK

1. Weryfikację tę poprzedzono studiami literaturowymi, których zadaniem było uzmysłowienie, w jaki sposób model KL-ARK wpisuje się w rozwój „rachunkowości” zasobów ludzkich.
2. Stworzono stosowny manual merytoryczny, zapewniający jednoznaczność co do selekcjonowanych danych źródłowych
3. Zaprojektowano stosowne arkusze kalkulacyjne,
4. Zgromadzono sprawozdania finansowe 30 spółek giełdowych (z listy WIG 30, za lata 2012 i 2013),
5. Wykonano obliczenia i wstępnie oceniono uzyskane rezultaty.

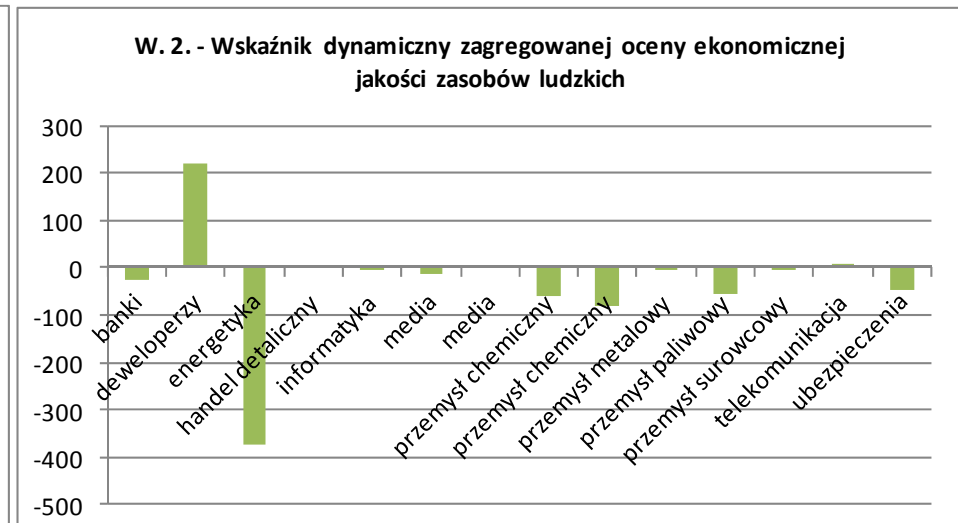
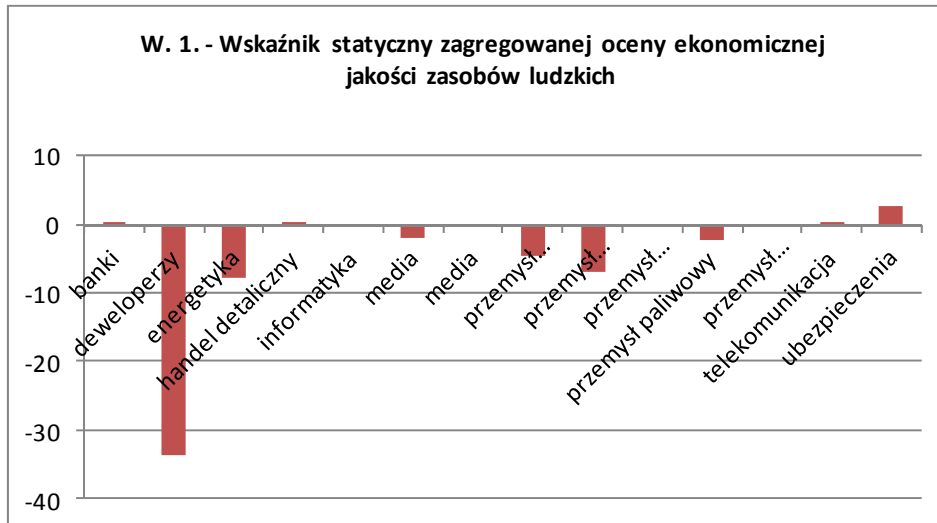
MAIN ISSUES (4/6):

Koncepcyjne i techniczne aspekty badania przydatności modelu KL-ARK

1. Brak pewnych informacji potrzebnych modelowo (np. pewnych klasyfikacji)
2. Różny sposób prezentowania informacji finansowych w szczególności w sektorze instytucji finansowych
3. Wraz ze zmianą polityki rachunkowości zmieniane były dane finansowe (porównywalne).
4. Ważne jest aby w obliczeniach wykonywanych na potrzeby modelu KL-ARK, uwzględniane były zawsze dane najbardziej aktualne, porównywalne, czyli te po uzgodnieniach/przekształceniach.
5. Aby nie popełnić błędu, wybór danych powinien być uważny, ze zrozumieniem (np. niekiedy podatek dochodowy jest dodawany do wyniku netto, zamiast odejmowany od wyniku brutto)
6. Zdarza się, że spółka przedstawia raport zupełnie odbiegający od standardów giełdowych.

MAIN ISSUES (5/6):

Walory implementacyjne modelu KL-ARK

MAIN ISSUES (5/6):

Walory implementacyjne modelu KL-ARK

1. Pilotażowa weryfikacja pozwoliła stworzyć ogólny obraz ekonomicznej jakości kompetencji ludzi zatrudnionych w wybranych przedsiębiorstwach
2. Wyniki ustalone dla WIG 30 mogą stanowić punkt wyjścia dla tworzenia benchmarków.
3. Model umożliwia analizy sektorowe.
4. Zastosowanie modelu KL-ARK przez zewnętrznych interesariuszy jest zdeterminowane zakresem ujawnień odatkowych w sprawozdawczości finansowej.
5. Zastosowanie modelu KL-ARK przez wewnętrznych interesariuszy może służyć efektywnej alokacji kompetencji; gwarantuje to pełny dostęp do informacji finansowych i ich alokacji na proces operacyjny, inwestycyjny i innowacyjny

MAIN ISSUES (6/6):

Możliwości związane z modelem KL-ARK

1. Model KL-ARK powinien być przetestowany jeszcze metodą analizy przypadku.
2. Model KL-ARK powinien mieć oprzyrządowanie IT.
3. Model The KL-ARK ma szansę stać się narzędziem użytecznym zarówno mikro- jak i makroekonomicznym – ale przygotowanie manuali umożliwiających korzystanie z tego modelu wymaga profesjonalnej wiedzy z rachunkowości.

Dziękuję za uwagę

prof. dr hab. Anna Karmańska